

Nostoapuvälineet

Taakkojen nostoissa tapahtuu paljon tapaturmia, jotka johtuvat vääristä työtavoista, nostoapuvälineiden asennus- ja kiinnitysvirheistä tai itse vaurioituneista nostoapuvälineistä. Nostoapuvälineitä koskevat säädökset perustuvat työturvallisuuslakiin sekä valtioneuvoston asetukseen työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta (403/2008).

Mitä nostoapuvälineestä tulee löytyä?

- Tiedot valmistajasta
- Tiedot materiaalista, jos tätä tietoa tarvitaan turvallista käyttöä varten
- Suurin sallittu työkuorma
- Valmistusvuosi
- CE-merkintä

Nostoapuvälineen tarkastus

Tarkastuksen tekijän tulee olla riittävästi perehtynyt nostoapuvälineen rakenteeseen, käyttöön ja tarkastamiseen. Tarkastuksissa otetaan huomioon valmistajan ohjeet. Tarkastus tehdään yleensä silmämääräisesti arvioiden käytön aiheuttaman kulumisen, muodonmuutosten tai vaurioiden vaikutus käyttöturvallisuuteen. Tarvittaessa tarkastusta voidaan täydentää ainetta rikkomattomilla tarkastusmenetelmillä. Tarkastuksesta tehdään tarkastuspöytäkirja, joka on säilytettävä työvälineen käyttöänsä ajan.

Tarkastus vuoden välein ei yksinään ole kuitenkaan riittävä. Tämän lisäksi tarvitaan menettelytavat, joilla varmistetaan mm. siitä, että työssä vioittuneet tai epäkuntoiset nostoapuvälineet poistetaan käytöstä.

Lisäksi nostoapuväline (nostoraksi) on tarkastettava jokainen kerta, kun nostoa ryhdytään suorittamaan. Poista raksi käytöstä, jos yleiset vaatimukset eivät täyty tai raksissa on:

- Selviä taipumia, vääntymiä, murtumia, murskaantuneita kohtia, solmuja tai sykkyröitä tai muita muodonmuutoksia
- Lenkeissä, koukuissa on yli 10 % kulumisia, lovia tai korroosiota
- Nostovyön pinnassa viilto- tai hankausvaurio on yli 10 % leveysuunnasta tai 10 % nostovyön loimilangoista on vaurioitunut tai vaurio on vyön reunassa tai 5cm kudelangoista on katkennut tai nostovyön liitosommel on ratkennut
- Lämpöaurion aiheuttamia värimuutoksia
- Hitsausroiskeen tai kosteuden aiheuttamia vaurioita
- Kemikaali- tai ruostevaurioita
- Teräsköysiraksissa on kokonaan katkennut säie tai useita lähekkäin olevia katkenneita lankoja tai puristusholkin / pujonnan läpiluistamista
- Vyön pinnassa on laajoja hankausvaurioita tai se on yleisesti kulunut tai likainen

Säilytä ja käytä huolellisesti

Nostoapuvälineet on säilytettävä siten, etteivät ne vahingoitu tai rikkoudu. Oikea säilytys pidentää nostoapuvälineiden käyttöikää suojaamalla niitä tarpeettomalta kulumiselta sekä öljyjen ja happojen haitoilta. Nostoapuvälineille olisi hyvä olla olemassa merkityt säilytyspaikat lähellä niiden käyttöpaikkaa. Säilytyspaikalla tulisi olla myös tarvittavat kuormitustaulukot ja nosto-ohjeet.

Valitse nostoapuvälineet, jotka on tarkoitettu juuri kyseiseen käyttöön. Ota huomioon nostoapuvälinettä valitessasi mm. taakan ominaisuudet, tarttumiskohdat, kiinnitystapa, nostolämpötila, säätötila ym. nostoon vaikuttavat asiat.

- Käytä nostoapuvälinettä valmistajan ohjeen mukaisesti
- Tarkasta nostoapuvälineen kunto silmämääräisesti aina ennen käyttöä
- Noudata aina maksimikuormasta annettuja ohjeita, sillä hetkittäisetkin ylikuormat heikentävät nostoapuvälineitä
- Valmistajien kuormitustaulukoista näkee sallitut kuormat erityyppisissä nostoissa
- Tarkasta, että nosturin sekä nostoapuvälineen koukuissa on salpa tai muu varmistus
- Tarkasta, että kiinnitys on varmasti pitävä
- Tarkasta, että päärengas tai nostoraksi on nosturin koukkuun sopiva
- Tarkasta, että nostokettingit tai raksit eivät ole kiertyneitä, eikä se pääse luiskahtamaan ja vaurioitumaan noston aikana esimerkiksi terävää kulmaa vasten
- Suojaa nostoraksi tarvittaessa kulmasuojilla

Lähteet ja lisätiedot

[Työsuojeluhallinto](#)

[Valtioneuvoston asetus työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta 403/2008](#)